

Հ Ա Յ Ա Ս Տ Ա Ն

ԱՐԻՒՆՆ ամէն տեղ կը հոսի, և անզըւարթ է աշխարհ,
 Տեսայ մեռեալն՝ ոսկեհամուկ
 Հանդերձներուն մէջ մետաքսէ,
 Եւ իր սրտէն վազող արիւնը կը շողար սուտակափայլ:

Իր ձեռուները խաչածն՝ խաչը կուրծքին կը սեղմէին,
 Շրջանակի մը մէջ բուրեան տերեւներու և ծաղկանց,
 Որոնց զոյնները կենսախայտ՝ արեւուն մէջ կը վառէին.
 Պատմունանին վրայ ծիրանի՝
 Աղամանդները լոյս էին արտասուաշիթ:

Նահատակի պէս մեռած էր զէնքերուն տակ
 Մռլեզնացնոր վայրագարբշիւ հեթանոսին.
 Աղամանդներն՝ արցունքն էին,
 Սուտակներն իր արիւնն էին, և ցաւերն իր գեղեցկութիւնն:

*
 * *

Ու մեռեալը, հողիներու ձայնով՝ կ'ըսէր
 Մընաք բարձր սրբազան.
 «Մընա՛ս բարով, պըլպըլացող բոցով կերտն երկրաւոր,
 Անմահ է բոցն որ կը շողայ հողւոյն աչքին,
 Մընա՛ս բարով, դաս քահանայից, ես դէպ ի կեանքը կ'երթամ.
 Ես մեկնեցայ որ Արարիչը տեսնեմ.
 Աւետարանն է ճանապարհն, և երբ անոր մարդ հետեի,
 Ան՝ բարձունքին վրայ գերազոյն
 Կ'առաջնորդէ հոգին՝ յաւերժ երանագմայլ:
 Մընա՛ք բարով, ժողովուրդներ. մընա՛ս բարով, կեանք երկրաւոր,
 Մընա՛ք բարով, ջուր, հող ու կրակ,
 Գրիստոս, Աստուած իմ, քեզ կու գամ ահաւասիկ »:

*
 * *

Ո՛վ Ազգ՝ ա՛յսքան ցաւերու տակ կոշկոճուած,
 Ո՛վ մընացող ժողովուրդներն ա՛յն աստիճանը համբուրեցին,
 Ո՛վ զուն որուն խելայեղիչ չարչարանքը
 Խղճի խայթի պէս մարդկութեան սրտին մէջը կը թնդայ:
 Ու ձեռքերուդ վրայ ծրուած, համբուրեցինք մենք զանոնք.
 Եւ խաչածե ձեռքերուդ մէջ,
 Աշխարհիս գո՛ւթը՝ քուկին խաչդ համբուրելով,
 Երեք անգամ աղաղակեց՝ «կը հաւատամ »:

Ո՛վ ողջ — մեռել, Հայաստան,
 Կը հաւատամ ես անվախճան ըու փառքիդ,
 Երկարածիգ նահատակումդ յաղթէ պիտի ժամանակին.
 Կրեւէ յետոյ ըու տըւայտանքըդ մենաւոր,
 Պիտի ապրիս դուն վերըստին ազգերուն մէջ աշխարհիս՝
 Փողփողենէջ գոհարներու ծիրանւոյն տակ ու շողքին:

Պիտի ճակատըդ սուրբ թագով պըսակուի,
 Այն որ շիրմէն Ղազարն հանեց,
 Պիտի բեզ ալ յարուցանէ՝ շարժումը մ'ազուոր ու խաղաղ,
 Ու պիտի՝ ըսեն ազգերն՝ « Ինչքան սիրելի է եղեր Անոր »:

Մահն ու ցաւը ըու վեհութիւնըդ կազմեցին,
 Ո՛վ Հայաստան, դո՛ւստր Յայրուսի.
 Մեծ՝ արութեամբն աշն անյողղողդ զոր տանջանքիդ մէջ ցոյց տըւիր,
 Խոնարհաբար դուն դէպ ի փառքըդ կը քալես:

*
* *

Եւ ըստ որում ճանապարհին հաւատարիմ հետեւեցաւ,
 Գոհարներու, սուտակներու տակ և ոսկւոյ ու մետաքսի,
 Նորէն ոտքի պիտի ելլես՝ ուրախութեան մը մէջ կրկին,
 Աշխարհիս վրայ և յաւիտեանս յաւիտենից փառաւոր:
 Թ—րդ. Ա. ԶՈՊԱՆԵԱՆ

ԺԱՆԵ ԼԷՔԱՐ

Աթղամ ֆրամսական Ակադեմիոյ
 Լս կարու, 6 Մայիս 1917

Արշակ Զօպանեան: